

[Hartling.]

nøjes med at overveje — for hvis det bliver ved overvejelserne, er det ret beset ikke til hjælp for nogen mors sjæl — men at den højtærede undervisningsminister virkelig, som han sagde, gør, hvad der står i hans magt. Ja, gør det!

K. B. Andersen: Jeg vil gerne rette en tak til ministeren for den meget omfattende redegørelse, vi har fået for det spørgsmål, der er til behandling i dag, og jeg vil også gerne deltage i den højtærede ministers tak til de 2 partier, der har fremkaldt debatten. Der har været skrevet og talt så meget om dette spørgsmål, som er så vigtigt for skolen, at det kun er godt, at vi får det taget op her og får det taget op på grundlag af den højtærede ministers redegørelse.

Jeg skal ikke gentage de af det ærede medlem hr. Hartlings synspunkter, som jeg er enig i; jeg skal komme tilbage til enkelte af de andre.

Der er en række punkter, hvor jeg på forhånd kan give hel tilslutning til den højtærede ministers synspunkter. Hvad folkeskolen angår, gælder det bl. a. den henstilling, der nu har været givet gennem flere år, om at søge nye eller ledige embeder besørget ved overtimer af allerede ansat personale. Det er en nem udvej, det er en effektiv udvej, og den har omgående virket. Jeg skal straks vedgå, at for lærerne er den selvfølgelig, bortset fra det økonomiske, den kan indebære, utilfredsstillende. Den giver lærerne dårligere muligheder for en virkelig dybtgående forberedelse; den kan måske, hvis den tager overhånd, gå ud over deres oplagthed over for opgaverne og over for muligheden af at samle nye indtryk. Derfor må man også, når man gør lærerbehovet for fremtiden op, i høj grad tage hensyn til, at lærernes arbejdstid ad åre kan blive nedsat.

Jeg kan også erklære mig enig med den højtærede minister, når han siger, at han vil søge hjemmel til refusion for kommunernes udgifter til særligt uddannede faglærere. Jeg må indrømme, at da jeg hørte bemærkningen i ministerens tale, blev jeg forundret over, at det virkelig var sådan, at der ikke gives refusion. Ved grundig eftertanke og ved at slå op i skoleloven fandt jeg

dog ud af, at det var rigtigt nok. Men det er ikke alene en oplagt løsning i øjeblikket; det er vel i det hele taget et spørgsmål, om ikke et af resultaterne af den nye skolelov må blive, at særlige faglærere med fornøden pædagogisk evne og med pædagogisk uddannelse — de to ting vil jeg udtrykkelig understrege — kom mere ind i billedet. Vi har set en række forsøg rundt omkring, hvor man har brugt sådanne lærere, og hvor man har indtryk af at det er lykkedes.

Jeg ser nok, at Danmarks Lærerforening ikke er særlig glad for tanken om at kalde reserven frem — jeg beder formanden om tilladelse til et citat nu og i det følgende. I det sidste nummer af Folkeskolen står i en ledende artikel, „Om at indkalde reserven“, at der er åbenbart folk, der tror, at den pædagogiske nådegave er et folkeligt naturtalent, der nærmest lider skade ved at gå gennem „seminariemøllen“. Nu må man dog ikke stille det op omvendt, som om dette naturtalent også automatisk kommer frem ved at have været igennem „seminariemøllen“. Man siger endvidere om et forslag, der direkte ligger på linje med det, ministeren nævnte før — det er ikke direkte rettet til ministeren, hvad man ikke kunne på dette tidspunkt — at det er „vidnesbyrd om en komplet mangel på forståelse af lærergerningen, den pædagogiske skoling som fundamentet“ o. s. v.

Jeg tror ikke, vi skal tage det så forfærdelig tungt, og jeg mener, at den udvej, der her peges på, absolut må forsøges. Jeg nærer heller ingen betænkelighed ved ministerens forslag om at lade seminarielever påtage sig vikartjeneste i videre omfang end nu. Jeg har med glæde noteret, at den højtærede minister understreger, at man vil søge at etablere et sådant tilsyn og en sådan vejledning, at denne fremgangsmåde ikke alene bliver en hjælp i den øjeblikkelige situation, men også kan blive en udmærket pædagogisk foranstaltning, der kan gå ind som et helt naturligt led i de vordende læreres uddannelse. Men det bør være en selvfølge på længere sigt at udvide uddannelsesmulighederne, virkelig at fremskaffe muligheder for en læreruddannelse, der svarer til behovet til enhver tid, og jeg har noteret, at den højtærede minister gav udtryk for, at han ville stille